

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/34/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117204075
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5117204075.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov: matky B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B.S. C. XXX/X, XXX XX D., zastúpenej JUDr. Andreou Vladárovou, advokátkou so sídlom M. Y. XX, XXX XX D. a otca T. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. č. X, XXX XX A., zastúpeného Mgr. Annou Angelovičovou, advokátkou so sídlom B. XXA, XXX XX W., o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21P/29/2017-245 zo dňa 22. februára 2018, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/29/2017-245 zo dňa 22. februára 2018 v prvej vete výroku tak, že otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej K. A., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným v sume 220,00 Eur mesačne s účinnosťou od 08. 02. 2017, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšnej časti návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú K. z a m i e t a .

M e n í rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/29/2017-245 zo dňa 22. februára 2018 v druhej vete výroku tak, že nedoplatok otca na výživnom na maloletú K. v sume 1.530,00 Eur splatný za obdobie od 08. 02. 2017 do 22. 02. 2018, súd p o v o ľ u j e otcovi splácať spolu s bežným výživným k rukám matky v mesačných splátkach vo výške 70,00 Eur, a s prvou splátkou vo výške 60,00 Eur, pod následkom straty výhody splátok s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku.

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 4C/12/2004 zo dňa 02.05.2006, právoplatný dňa 28.06.2006, v časti o určení výživného na maloletú K. A..

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej K. A., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným v sume 220,00 Eur mesačne s účinnosťou od 01.01.2017 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (prvá veta výroku). Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.01.2017 do vyhlásenia rozsudku vo výške 1.680,00 Eur súd otcovi povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 70,00 Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok (druhá veta výroku). Tým zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 4C/12/2004 zo dňa 02.05.2006 právoplatný dňa 28.06.2006 v časti o výživnom otca na mal. K. A. (tretia veta výroku). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (štvrtá veta výroku).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že na skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním aplikoval ustanovenia § 78 ods. 1, 3, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) a dospel k záveru, že na strane mal. dieťaťa došlo k zmene pomerov odôvodňujúcich zvýšenie výživného v zmysle návrhu matky doručeného súdu dňa 08.02.2017. Naposledy bolo o výživnom na mal. K. A. rozhodované rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 4C/12/2004 zo dňa 02.05.2006 právoplatného dňa 28.06.2006 pri rozvoze manželstva rodičov maloletého dieťaťa, keď na základe schválenej rodičovskej dohody o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoze sa otec zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej K. sumou 3.000,- Sk mesačne a na výživu maloletej F. sumou 3.500,- Sk mesačne.

3. V súčasnosti je maloletá K. študentkou Bilingválneho gymnázia v Žiline. Mesačné výdavky na jej výživu matka vyčíslila sumou 414,00 Eur mesačne, ktoré zahŕňajú - poplatok na cestovné MHD v sume 14,00 Eur, poplatok na volejbalový klub v sume 18,00 Eur, stravu 200,00 Eur, oblečenie, obutie, športové potreby, aktivity s kamarátkami cca 50,00 Eur, telefón 30,00 Eur. Otec žije toho času v Prahe, na Slovensku ukončil všetky zárobkové činnosti, okrem jednej spoločnosti, ktorú je potrebné zlikvidovať. V Prahe rozbieha podnikanie v oblasti kultúry, pričom priemerný mesačný príjem otec vyčíslil na sumu cca 865,00 Eur a mesačné výdavky vyčíslil na sumu cca 720,00 Eur mesačne (nájomné na bývanie, internet, mobil, zdravotné poistenie, dlhy a aktuálne výživné). Matka maloletej pracuje na živnosť v oblasti prekladateľskej činnosti a jej čistý mesačný príjem predstavuje cca 600,00 až 700,00 Eur. Starostlivosť o maloletú K. zabezpečuje matka sama. Jej mesačné výdavky pozostávajú z úhrady za domácnosť, stravu a zabezpečovania potrieb maloletej K.. Matka žiadala zvýšiť výživné na maloletú o sumu, ktorá zanikla otcovi platiť na staršiu plnoletú dcéru F. v mesiaci december 2016.

4. Zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa súd prvej inštancie zdôvodnil tým, že od poslednej úpravy pomerov uplynulo takmer 12 rokov, pričom otec sa na starostlivosti o maloletú podieľal iba platením súdom určenej výšky výživného, ktorú povinnosť si plnil. Matka zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletú po stránke materiálnej aj osobnej. Konajúci súd zdôraznil, že otec sa v priebehu celého konania, (s výnimkou vyjadrenia k návrhu), nesnažil adekvátne zdokladovať svoje osobné, majetkové pomery a žiadneho pojednávania vo veci samej sa nezúčastnil. V súvislosti s vyjadrením otca a v ňom uvedených dôvodov, pre ktoré nie je schopný platiť zvýšené výživné na maloletú K., okresný súd zdôraznil, že otec opomenul, že mu ubudla výživovacia povinnosť k plnoletej dcére F., na ktorú platil výživné do decembra 2016. Matka žiadala zvýšiť výživné na maloletú K. len o sumu, ktorá zodpovedá polovici ňou preukázaných mesačných výdavkov na maloletú (suma 414,00 Eur mesačne). Na farchu otca konajúci súd vyhodnotil, že počas konania využíval služby právneho zástupcu, hoci argumentoval svojou nepriaznivou finančnou situáciou. Vychádzajúc z uvedených skutočností okresný súd v záujme maloletého dieťaťa zvýšil výživné otca naň, zdôrazniac zákonnú výživovacia povinnosť každého rodiča. Nedoplatok na zročnom výživnom, ktorý otcovi vznikol od 01.01.2017 do vyhlásenia rozhodnutia v sume 1.680,00 Eur (súčin rozdielu medzi naposledy určenou a teraz určenou výškou výživného a počtu mesiacov, počas ktorých otec tento rozdiel neplatil), t.j. 120,00 Eur x 14 mesiacov, okresný súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach, ktorých výšku a zročnosť určil v rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

5. Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil aplikáciou ust. § 52 CMP.

6. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), e), f), g), h) CSP, ktorý sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. V odôvodnení podaného opravného prostriedku namietal hrubé porušenie jeho práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie ho nevypočul na pojednávaní, hoci jeho právna zástupkyňa navrhla jeho výsluch. Navyiac konajúci súd sa nesnažil skutočne zabezpečiť jeho prítomnosť na pojednávaniach (neštandardné predvolanie na pojednávania). Okrem toho

zo strany súdu mu nebolo otcovi umožnené vyjadriť sa k veci na pojednávaní; súd nevykonal navrhnutý výsluch svedkyne, ktorá mala objasniť situáciu a vzťahy medzi rodičmi a maloletou K. a v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje vysvetlenie súdu, ako sa súd s týmto návrhom otca vysporiadal. V dôsledku namietaného procesného postupu otec nemal možnosť predložiť ďalšie prostriedky procesnej obrany na preukázanie tvrdení ohľadom jeho príjmov a výdavkov a nemožnosti platiť matkou navrhované zvýšené výživné; pričom daňové priznanie za rok 2017 pripojil k odvolaniu. Odvolateľ ďalej namietal deklarovaný čistý mesačný príjem matky vo výške 600,00 až 700,00 Eur. Disponuje totiž informáciami, že matka učí angličtinu individuálne jednotlivcov i súkromné firmy. Súd sa podľa jeho názoru nedostatočne zaoberal príjmom matky. V danej súvislosti otec poukázal na judikát R 13/1965, v zmysle

ktorého v konaní o zvýšenie výživného treba zisťovať zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov, a to aj keď návrh smeruje k novej úprave výživného len u jedného z rodičov. V prejedávanej veci okresný súd vôbec neskúmal, či matka nie je schopná nájsť si lepšie ohodnotenú prácu. Argument súdu prvej inštancie, že otcovi odpadla vyživovacia povinnosť k jednej dcére v žiadnom prípade nezakladá nárok na zvýšenie výživného pre druhú dcéru. Neobstojí ani argument, že ak sa otec snaží efektívne brániť svoje práva využitím služieb advokátky, má finančné prostriedky aj na platenie výživného. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí jednoznačne nemal za preukázanú zmenu pomerov na strane otca, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane otca v negatívnom zmysle, čo vyplýva nielen z jeho vyjadrenia k návrhu zo dňa 05.02.2018 (súčasný príjmy a výdavky otca), ale aj z jeho doplnenia v odvolaní. Navyše výpočet výdavkov na maloleté dieťa nezodpovedá skutočnosti. Výdavok na vôlejbal nemožno totiž brať do úvahy, nakoľko K. už na vôlejbal nechodí a matka zamĺčala, že poberá na K. rodinné prídavky. Odvolateľ prezentoval názor, že napadnutý rozsudok spôsobil stav, kedy otec je pre K. (aj matku) len zdrojom peňazí a obe opomínajú otcove rodičovské práva na stretávanie sa s K. a normálny vzťah s ňou. Uviedol, že K. je pod silným negatívnym vplyvom matky voči nemu. Napriek tomu, že si nie je vedomý, že by K. nejakým spôsobom ublížil, jedného dňa bez akéhokoľvek dôvodu s ním dcéra prestala komunikovať. Matka si voči otcovi neplní informačnú povinnosť ohľadom maloletej K., ktorá jej vyplýva z rozsudku. Aj napriek naštrbeným vzťahom medzi rodičmi ho mala matka informovať o zmene postoja K. voči otcovi a o dôvodoch tejto zmeny. Zdôraznil, že matka požiadala o zvýšenie výživného na dcéru K. až vtedy, keď otec podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti k staršej dcére F.. Pred podaním návrhu ho ani raz nekontaktovala ohľadom zvýšených výdavkov na dcéru a situáciu hneď riešila súdnou cestou. Matka opomenula, že okrem bežného výživného sa otec podieľal aj na ďalších výdavkoch dcér, napr. na výlet K., na lyžiarsky zájazd, výdavky u zubára. Okrem toho odvolateľ uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je v hrobom rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP, a teda tento dôvod je sám spôsobilý na zrušenie napadnutého rozsudku. Namietal tiež, že okresný súd neposúdil dôkladne všetky okolnosti, nevysporiadal sa s námietkami a argumentáciou otca, obmedzil sa iba na tvrdenia matky maloletej, pritom súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci (č.l. 6 CMP) vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí, čo viedlo okresný súd k vydaniu nespravodlivého a nezákonného rozsudku. Za nevyhovujúci odvolateľ označil aj určený termín splatnosti bežného výživného a splátky na zameškanom výživnom do 15. dňa v mesiaci, čo zdôvodnil tým, že podniká a málokedy má počas mesiaca dostatok finančných prostriedkov, aby mohol platiť aj výživné. V záujme včasnej úhrady výživného ako aj s prihliadnutím na jeho situáciu navrhol platiť výživné ku koncu mesiaca, napr. k 30. dňu v mesiaci, kedy má väčšiu možnosť naakumulovať finančné prostriedky.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

9. Uviedla, že nemožno súhlasiť s názorom otca, že došlo k hrubému porušeniu jeho práv na spravodlivý proces. Otec sa vlastnou pasivitou pričínil o to, že súd vychádzal len z dôkazov, ktoré zabezpečil na zistenie skutočného stavu veci. S odvolaním sa na obsah spisu matka poukázala na pasivitu otca v súvislosti s jeho predvolávaním na pojednávanie, žiadosťami o odročenie pojednávania (poskytla presnú chronológiu jednotlivých vo veci vytyčených a následne aj odročených pojednávaní), a preto nesúhlasila s názorom otca prezentovaným v odvolaní, že predvolávanie jeho osoby malo byť neštandardné, a že súd sa nesnažil skutočne zabezpečiť jeho účasť na pojednávaní. Celé konanie a prístup otca k prejedávanej veci má známky obštrukcií. Ak otec mal záujem ústne sa vyjadriť k veci na pojednávaní, doposiaľ nevysvetlil, prečo sa ich ani raz nezúčastnil. Výsluch navrhovanej svedkyne (vzhľadom na účel jej výsluchu) označila matka za irelevantný. Písomné odôvodnenie rozhodnutia dáva odpovede na právne a skutkové významné otázky rozhodujúce pre posúdenie veci. Aj v rámci odvolania je vážna argumentácia otca, že mal záujem predostrieť ďalšie prostriedky procesnej obrany, nakoľko tieto žiadnym spôsobom nešpecifikuje, a ani v rámci podaného odvolania nepredkladá. Okrem jedného písomného vyjadrenia zo dňa 22.01.2018 sa otec v prejedávanej veci nesnažil adekvátne zdokumentovať svoje osobné a majetkové pomery. Matka akcentovala, že vyjadrenie otca neobsahuje žiadne dôkazy na podporu ním tvrdených skutočností. Z tohto vyjadrenia vyplýva, že mesačný príjem otca je približne 720,00 Eur a jeho mesačné výdavky sú viac než 10.000,- Kč. Podľa daňového priznania, ktoré je prílohou jeho odvolania je hrubý mesačný príjem otca cca 8.500,- Kč. Matka uviedla, že podľa jej názoru časť otcovými tvrdených výdavkov neobstojí; napr. mobil a internet, (ak otec uvádza, že ich potrebuje na prácu), tieto sú zahrnuté ako výdavok v rámci jeho daňových nákladov. Okrem toho jeho zdravotné poistenie v sume 77,85 Eur nasvedčuje komerčnému poisteniu, ktoré nemôže mať prednosť pred výživným na dieťa. Ani dlh voči Tatra banke a.s., spotrebný úver a dlh voči zdravotnej poisťovni nemôžu byť zohľadnené na

úkor výživného na maloletú. Deklarovaný príjem otca nie je reálny, za situácie, že vykonáva určitú činnosť v rámci ČR, zároveň má živnosť v rovnakom odbore aj v rámci SR. Je teda zrejme, že je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať vzhľadom na jeho dlhoročnú prax od roku 1994 a 2002 pri rozsahu ním vyvíjaných podnikateľských činností taký príjem, aby mohol súdom určené výživné na dcéru platiť. Do decembra 2016 platil otec výživné v súčte 215,75 Eur (hoci vyživovacia povinnosť k dcére F. mu zanikla dňa 01.07.2016). Matka túto sumu používala ako zvýšené výživné na dcéru K.. Otcovu argumentáciu, že dcéra je pod silným negatívnym vplyvom matky označila matka za nepravdivú a vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu za právne irelevantnú. Na strane maloletej K. nastala od posledného určenia výživného veľakrát zmena pomerov. Dcéra začala a ukončila dochádzku na základnej škole, zahájila štúdium na strednej škole, v ktorom úspešne pokračuje druhým ročníkom. V čase posledného rozhodovania o výživnom mala K. štyri roky, v súčasnosti je skoro dospelá. Je zákonným právom otca, aby sa dal v konaní zastupovať, ale pokiaľ je v zlej finančnej situácii ako prezentuje, nič mu nebránilo požiadať o ustanovenie bezplatného právneho zastúpenia Centrom právnej pomoci. Preto je zrejme, že jeho zlá finančná situácia je účelovo tvrdená. Matka potvrdila, že vyučuje anglický jazyk, ktorú činnosť vykonáva v rámci živnostenského oprávnenia, a nie dohody. Výučbu teda fakturuje a zahŕňa do svojho daňového priznania. V súčasnosti matka žiadnym spôsobom nepracuje na dohodu nad rámec podnikateľskej činnosti. Príjem matky sa v zásade nezmenil oproti príjmu, ktorý deklarovala pri podaní návrhu, keď predkladala daňové priznanie za rok 2016. V čase podania návrhu matka nemala k dispozícii daňové priznanie za rok 2017, ktoré preto priložila k svojmu vyjadreniu. V čase podania návrhu na súd (v mesiaci december 2016) sa maloletá aktívne venovala volejbalu, uvedený šport nahradila inou športovou aktivitou vo fitnes centre, s čím sú podľa frekvencie návštev v tom-ktorom mesiaci spojené náklady od 40,00 do 50,00 Eur mesačne; (o čom matka predložila do spisu potvrdenie o úhrade z fitnescentra). Poberanie prídavku na mal. K. považuje matka za všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné dokazovať. Matka poukázala aj na zvýšené mesačné výdavky súvisiace s bývaním z pôvodného inkasa 87,49 Eur na 103,90 Eur, mesačný preddavok na spotrebu elektrickej energie z 20,50 Eur na 22,50 Eur a zvýšenie platieb matky na zdravotné a sociálne poistenie. Tieto výdavky spolu s ostatnými pravidelnými výdavkami boli uvedené v návrhu a prevyšujú v značnom rozsahu príjem z prídavku na dieťa. K tomu matka poskytla prehľad platieb vykonaných na účte vedenom v ČSOB a.s. Uviedla, že opakovane a bezúspešne žiadala otca o zvýšenie výživného. S ohľadom na pribúdajúci vek a prirodzene sa zvyšujúce nároky dcér, posledný pokus adresovala matke otca - starej matke. Urobila tak preto, že úhradu výživného začala realizovať práve ona, keďže otec zmenil miesto svojho pôsobenia a odišiel do Čiech. Od roku 2006 prispel otec nad rámec súdom určeného výživného na dcéru nasledovnými sumami: v marci 2015 na školský výlet do Londýna sumou 134,00 Eur a začiatkom roku 2016 na požiadanie prisľúbil spoluúčasť na čelustnú ortopédiu pre maloletú v rozsahu polovice všetkých s tým spojených nákladov, no následne prispel len čiastkou 84,00 Eur (náklady celkovo dosiahli sumu 622,45 Eur); o čom matka predložila sumár platieb za čelustnú ortopédiu. Otec prispel na lyžiarsky zájazd maloletej, nakoľko na základnej škole na lyžiarskom zájazde nebola.

10. Otec vo svojej odvolacej replike v podstate zotrval na svojich argumentoch uvedených v odvolaní. Opätovne sa vyjadril k príjmu matky, ktorej po odrátaní príjmov a výdavkov vychádza mesačný príjem v sume cca 300,00 Eur, z ktorej má vyžiť aj s maloletou dcérou. Skutočnosť, že matka nevie preukázať, že otca žiadala mailom o zvýšenie výživného svedčí o nedostatku jej snahy situáciu riešiť inou ako súdnou cestou. Pretože sa otec nachádza v nelichotivej finančnej situácii, finančne ho podporujú rodičia. Obchodná spoločnosť ani živnosť na území SR nevykonávajú žiadnu činnosť. Reklamnú agentúru mal do roku 2010. Keď reklamná agentúra skončila, otec vložil peniaze do ďalšieho projektu, ktorý skrachoval. Faktom je, že sa mu zďaleka nedarí tak, ako kedysi. Otec opätovne namietal dátum splatnosti výživného; i tvrdenie, že by si platil komerčné zdravotné poistenie (v Českej republike je aktuálne zdravotné mesačné poistenie 2.042,- Kč, čo je približne 80,96 Eur). Výšku deklarovaného výdavku za fitnescentrum pre K. 80,00 Eur cca za mesiac otec označil za nadhodnotenú (fitnescentrum na svojom webe v časti cenník uvádza, že mesačné členstvo junior stojí 22,90 Eur). Pokiaľ ide o čelustnú operáciu, otec s platením prestal, lebo matka hneď na druhý deň po zákroku ho žiadala o okamžitú úhradu. Odvolateľ opätovne poukázal na to, že nedostal priestor, aby mohol súdu dostatočne objasniť situáciu, resp. minimálne predniesť svoj pohľad na vec v nevyhnutnom rozsahu.

11. Matka v odvolacej duplike v celom rozsahu zotrvala na skutkovej a právnej argumentácii prezentovanej počas prvoinštančného konania a vo vyjadrení k odvolaniu. Uviedla, že otec v odvolacej replike neprednáša žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé priniesť zmenu rozhodnutia. Opätovne poukázala na správny postup súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol rozsudkom bez vypočutia

otca s prihliadnutím na charakter konania, ktorým je úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu, v ktorých veciach je nevyhnutné konať promptly, práve vzhľadom na ochranu práv a záujmu dieťaťa. Je nesporné, že matka sa podieľa na výživnom dcéry svojou každodennou starostlivosťou, finančnou pomocou, zabezpečením ubytovania, pomocou pri vzdelaní a aktivitách dcéry. Preto pomery oprávneného rodiča, do rúk ktorého sa výživné platí, sú pri určovaní vyživovacej povinnosti sekundárne a nie je potrebné ich dokazovať v takom rozsahu, ako príjem a majetkové pomery rodiča povinného na platenie výživného, hoc aj pri vychádzaní z príjmu potenciálneho. Súdy spravidla pri rodičoch, ktorí sa o deti starajú, zisťujú len ich bežný príjem a základné majetkové pomery, či majú ďalšie vyživovacie povinnosti, avšak podrobné dokazovanie už ďalej nevykonávajú. V rámci dokazovania je významné ustáliť len tú okolnosť, či ide o dieťa v štandardnej sociálnej skupine alebo naopak, či dieťa pochádza z nadštandardnej sociálnej vrstvy alebo žije v chudobných pomeroch. Súd neurčuje výživné len na základe predložených dôkazov, ale vychádza z vlastnej praxe tak, aby uvedené zodpovedalo sociálnym pomeroch účastníka. Životná úroveň maloletej K. a jej rodičov sa žiadnym spôsobom výrazne nevymyká zo všeobecného priemeru v spoločnosti. Najdôležitejším parametrom pre určenie výšky výživného je bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby s tým, že tento reálny stav je konfrontovaný s potenciálom povinného rodiča. Matka tiež ukázala, že súdy k určovaniu výživného pristupujú aj tabuľkovým systémom, určitým návodom je percentuálny výpočet, a to 30 % až 40 % z príjmu povinného rodiča, v danom prípade ide o sumu 259,50 Eur (30% z príjmu 865,00 Eur). Otec v konaní neozrejmil, v čom by spočíval záujem maloletej K., aby otec platil výživné na ňu na konci mesiaca. V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine sa výživné poskytuje maloletému dieťaťu v pravidelných opakujúcich sa sumách zročných vždy na mesiac dopredu preto, aby potrebné náklady dieťaťa mohli byť v danom mesiaci uhrádzané. V praxi by to znamenalo, že výživné za daný mesiac by dieťa dostalo až v posledný deň tohto mesiaca. Pokiaľ matka uviedla, že suma 77,85 Eur nasvedčuje komerčnému poisteniu, vychádzala z vyjadrenia otca doručeného súdu 05.02.2018. Tento výdavok nemôže ovplyvniť súdom určenú výšku výživného, pretože ide o nepreukázané tvrdenie. Matka dala do pozornosti, že otec od apríla 2018 plní svoju vyživovaciu povinnosť vo výške určenej napadnutým rozhodnutím, a to vo výške 290,00 Eur (220,00Eur + 70,00 Eur). Takéto platby výživného otec realizoval v mesiaci apríl a máj 2018. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka matka nemala žiadne námietky.

12. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol predmetný rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť.

13. Vyjadrenia všetkých účastníkov konania v súvislosti s podaným odvolaním boli zasielané v súlade s ust. § 374 ods. 1 až 3 CSP, no ďalšie vyjadrenia v predmetnej veci už neboli odvolaciemu súdu zaslané.

14. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok okresného súdu vo veci samej, ktorým okresný súd rozhodol o zvýšení výživného na mal. K. A. v zmysle ust. § 388 CSP zmenil spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

15. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v podstatnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, s výnimkou ďalej uvedených dôvodov, ktoré odvolací súd viedli k zmene napadnutého rozsudku, ktoré sú uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o zvýšení výživného, a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

16. Krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Vzhľadom na predmet konania na základe podaného odvolania podrobil prieskumu napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. V zmysle § 387 ods. 3 CSP pre prípad, že okresný súd sa nevysporiadal s niektorými námietkami účastníka konania (za predpokladu, že tieto nemali vplyv na správnosť skutkových záverov) je povinnosťou odvolacieho súdu v tomto smere doplniť odôvodnenie súdu prvej inštancie.

17. Odvolací súd preskúmal námietky otca maloletého dieťaťa uvedené v jeho opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

18. Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine).

19. Rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery (§ 157 CMP).

20. Hmotno-právnou podmienkou toho, aby súd mohol o výške výživného na mal. dieťa opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je len taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz výživné určené, čo sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov (R 3/1967).

21. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. V praxi sa najčastejšie uplatňujú nasledujúce dôvody: zmena potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmena zdravotných pomerov, strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, či napr. odpadnutie zákonnej podmienky pre vyživovacu povinnosť - nadobudnutie spôsobilosti samostatne sa živiť.

22. Základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa vyplývajú z ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Aplikačná prax vymedzila odôvodnené potreby dieťaťa ako náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Odôvodnené potreby je nevyhnutné individualizovať z hľadiska konkrétnych potrieb, ktoré sú závislé od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a podobne. Budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodné. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Na strane povinného - otca sa preskúmavajú schopnosti, možnosti, majetkové pomery. Zjednodušene povedané faktické príjmy a výdavky povinného. Snaha povinného vyhnúť sa vyživovacej povinnosti, resp. ju znížiť je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní jej výšky súd neprihliadne len na jeho skutočné príjmy, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.). V zmysle § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine); prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine).

23. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že otec sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, prezentovanú v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

24. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I.ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II.ÚS 3/97, II.ÚS 251/03). Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, z akých dôvodov považoval návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa za dôvodný a ku svojim záverom dospel v kontexte vykonaných dôkazov vo veci správne rozhodol a svoje rozhodnutie zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 220 až 222 CSP presvedčivo odôvodnil.

25. Primárne odvolací súd uvádza, že z dokazovania vykonaného prvoinštančným súdom vyplýva dôvodnosť jeho záveru o potrebe zvýšenia výživného otca na maloletú K.. Od poslednej úpravy výživného pred 12 rokmi došlo nepochybne k zásadnej zmene pomerov na strane maloletej K.. Rozsah a potreba bežných nákladov pre všestranný plnohodnotný harmonický rozvoj dieťaťa vo veku 16 rokov, v súčasnej dobe študentky 2. ročníka bilingválneho gymnázia, je neporovnateľný s obdobím, keď K. nenavštevovala ani základnú školu. Vzhľadom na časový odstup je zrejmé, že od poslednej úpravy výživného súdom okrem všeobecného nárastu životných nákladov, podstatne sa zvýšili aj výdavky maloletej K. v súvislosti s jej vekom, návštevou strednej školy i záujmami (vrátane športových aktivít). Táto výrazná zmena vo výdavkoch na maloleté dieťa bola aj podľa názoru odvolacieho súdu dôvodom na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca. Okresný súd správne zdôraznil, že otcovi ubudla jedna vyživovacia povinnosť k dcére F.. Pokiaľ ide o príjmy a výdavky otca, okresný súd mohol vychádzať jedine z vyjadrenia otca k návrhu podaného prostredníctvom právnej zástupkyne doručeného súdu 05.02.2018 (č.l. 207 súdneho spisu). Z jeho obsahu vyplýva, že priemerný mesačný príjem otca je v sume 22.000,- Kč (cca 865,00 Eur) a súčasné mesačné výdavky pozostávajú z nákladov na bývanie - nájomné 408,00 Eur/ mesačne (10.400,- Kč), mobil a internet nevyhnutné pre prácu - 78,00 Eur (cca 2.000,- Kč), zdravotné poistenie - 77,85 Eur mesačne (1.980,- Kč), bežné výdavky na stravu, ošatenie, lekárov, výživné na K. v sume 100,00 Eur, dlh voči Tatra banke, a.s. v sume 20,00 Eur, spotrebný úver od MCGA legal - mesačne podľa možností, dlh voči zdravotnej poisťovni v sume 70,00 Eur. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že súd prvej inštancie vytvoril otcovi dostatočný priestor na uplatnenie jeho procesných práv, vrátane možnosti zúčastniť sa na pojednávaní, využitia kvalifikovanej právnej pomoci. Na druhej strane musí odvolací súd konštatovať, že otec nevyužil takúto možnosť, nesplnil si ani procesné povinnosti riadne preukázať rozsah svojich príjmov a výdavkov, hoci bol na splnenie tejto povinnosti osobne vyzvaný, mal svoju právnu zástupkyňu, prostredníctvom ktorej si tieto mohol dôsledne splniť. Uvedenú procesnú povinnosť si otec dôsledne nesplnil ani neskôr v konaní, keď v súvislosti s podaným odvolaním nepredložil súdu dôkazy k deklaroványm výdavkom. Až k odvolaniu otec priložil daňové priznanie k dani z príjmu fyzických osôb za rok 2017. Oboznámením sa s obsahom daňového priznania odvolací súd konštatuje, že vykázané príjmy za rok 2017 (114.086,- Kč) bez odrátania výdavkov (68.452,- Kč) predstavujú na mesiac sumu 9.507,16,- Kč, ktorá suma nie je postačujúca ani na otcom deklarované mesačné výdavky (pre porovnanie len platbu za nájomné deklaruje v sume 10.400,- Eur).

26. Je teda nepochybné, že otec si riadne nesplnil povinnosť preukázať svoje príjmy a výdavky. Pritom rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmov (ako je tomu aj v tomto prípade), je priamo zo zákona povinný ich súdu preukázať, predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov. V zmysle § 63 ods. 1 Zákona o rodine dochádza k preneseniu povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti na povinného rodiča. S nesplnením uvedenej povinnosti povinným rodičom zákon spája nevyvrátiteľnú domnienku o výške príjmu povinného rodiča. Z dôvodovej správy k uvedenému zákonnému ustanoveniu vyplýva, že súd je povinný vychádzať z nevyvrátiteľnej domnienky o výške príjmu povinného rodiča (dvadsaťnásobku sumy životného minima), len vtedy keď otec nepredloží vôbec podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, aj dodatočné predloženie daňového priznania otcom pri odvolaní možno vyložiť práve v tejto súvislosti. Keďže otec bol v konaní právne zastúpený, nič mu nebránilo už v štádiu prvoinštančného konania riadne zdokladovať svoje príjmy a výdavky.

27. Uvedené procesné správanie otca nevypovedá o jeho skutočnom záujme preukázať svoje príjmy a výdavky, ale len o obštrukciách v snahe oddialiť meritórne rozhodnutie súdu v tejto veci. Okresný súd preto postupoval správne, keď na podklade otcom tvrdného priemerne dosahovaného príjmu - v sume 22.000 Kč (cca 865,00 Eur), za situácie predpokladanej ust. § 37 CMP a s prihliadnutím na fakt, že mu ubudla vyživovacia povinnosť voči dospeljej dcére F. rozhodol o zvýšení výživného na maloletú K.. Je potrebné dodať, že konajúci súd postupoval správne, keď nezobral do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). Pri otcom deklarováných výdavkoch, by totiž s prihliadnutím na princíp uprednostnenia výživného pred ostatnými výdavkami povinného rodiča, ktoré nie je nutné vynaložiť, by prichádzali do úvahy len výdavky otca na úrovni bežných výdavkov na bývanie a živobytie. Súd prvej inštancie preto dospel k správne záveru, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej K. zvýšeným výživným v sume 220,00 Eur mesačne. Takto určená suma výživného aj podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá aktuálnym odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, ktoré má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Pokiaľ okresný súd prihliadol aj na skutočnosť, že otec napriek svojej zlej finančnej situácii využil právne služby,

postupoval správne, pretože v spojení s ostatnými zisteniami v súdnej veci zistenej dokazovaním, aj táto skutočnosť vyvracia tvrdenie otca o jeho zlej finančnej situácii. Súdom zvýšená suma výživného na maloleté dieťa v primeranej miere zohľadňuje schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, ako aj odôvodnené potreby maloletej K. ako osoby oprávnenej výživou a tiež vývoj životných nákladov. Otec sa nemôže spoliehať na to, že matka bude v plnej miere zabezpečovať výživu dcéry a on sa vzhľadom na príjem matky nebude podieľať na zvýšených nákladoch na výživu svojej dcéry. Netreba tiež opomínať fakt, matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plní i výkonom osobnej starostlivosti a uspokojovaním jeho bytovej potreby (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Zvýšené výživné teda zohľadňuje mieru proporcionality i limity otcových možností a schopností.

28. Pokiaľ otec namietal deň splatnosti výživného (bežného výživného a splátky zameškaného výživného) vždy k 15. dňu v mesiaci, k tomu odvolací súd uvádza, že sa jedná len o námietku vo všeobecnej rovine bez preukázania dôležitého dôvodu pre zmenu napadnutého rozhodnutia. Otec si v priebehu mesiaca má možnosť odkladať finančné prostriedky na zaplatenie výživného v deň určený v súdnom rozhodnutí.

29. Vo vzťahu ku dňu priznania zvýšeného výživného odvolací súd poznamenáva, že v zmysle ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine sa právo na výživné nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa podania návrhu. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Okresný súd však nepostupoval správne, keď priznal výživné na maloleté dieťa odo dňa 01.01.2017 bez uvedenia osobitných dôvodov, hoci matka podala návrh až dňa 08.02.2017. Matka v návrhu, a ani neskôr v prvoinštančnom konaní, neuviedla žiadny osobitný dôvod, pre ktorý by mal súd priznať zvýšené výživné na maloletú K. aj za obdobie pred podaním návrhu na súd. Preto súd prvej inštancie mal správne priznať maloletému dieťaťu zvýšené výživné len od podania návrhu - t.j. odo dňa doručenia návrhu na začatie konania súdu (§ 24 CMP). Uvedené pochybenie okresného súdu odvolací súd odstránil zmenou napadnutého rozhodnutia, a to v dátume, od ktorého rozhodol o zvýšení výživného, t.j. od 08.02.2018.

31. V nadväznosti na zmenu dátumu zvýšenia výživného na maloletú K., odvolací súd upravil aj výšku nedoplatku otca na výživnom splatnom za obdobie od 08. 02. 2017 do 22. 02. 2018 (od podania návrhu na súd do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie), ktorý vyčíslil na sumu 1.530,00 Eur, tak že sumu 120,00 Eur ako (rozdiel zvýšeného výživného 220,00 Eur a pôvodne určeného výživného 100,00 Eur) vynásobil počtom mesiacov a dní pripadajúcich na rozhodné obdobie (08.02.2017 - 22.02.2018, t.j. 12 mesiacov a 21 dní). Takto určený nedoplatok na výživnom povolil odvolací súd otcovi splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach vo výške 70,00 Eur k rukám matky, s prvou splátkou vo výške 60,00 Eur s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, ak sa otec dostane do omeškania s úhradou čo i len jednej splátky (§ 232 ods. 4 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP).

32. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že ani v mimosporovom konaní nie je povinnosť prvoinštančného súdu zisťovať skutočný stav veci bezhraničná. Procesný postup súdu smerujúci k zisťovaniu skutočného stavu veci nie je možné dosiahnuť bez súčinnosti účastníkov konania ako aj subjektov na konaní zúčastnených, preto zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností - povinnosť tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznú povinnosť. Zisteniu skutočného stavu veci preto zodpovedá zistenie takých skutočností, ktoré z hľadiska právnej normy smerujú k potvrdeniu oprávnenosti a správnosti uplatneného nároku. Postačuje ak vyjadrujú určitú mieru pravdepodobnosti existencie právne relevantných skutočností pre posúdenie veci, teda sumár zistení, ktoré sa čo najviac približujú k materiálnej pravde. Osoba povinná poskytovať výživné - otec, ktorý nedôsledne splní svoju povinnosť preukazovať svoje príjmy a výdavky, nemôže nesplnenie procesnej povinnosti použiť vo svoj prospech a následne sa v konaní brániť tým, že vinou súdu nebol zistený skutočný stav veci, resp. že postupom súdu mu boli odňaté procesné práva, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces.

33. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku otca, že súd vo veci rozhodol bez toho, aby ho vypočul na pojednávaní, ani táto námietka vo vyššie uvedených súvislostiach nemôže obstáť. Dňa 19.01.2018 bolo okresnému súdu doručené oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia otca, pričom otec vedel o termíne pojednávania minimálne o mesiac skôr. Žiadosti otca o odročenie pojednávania vytyčeného na 22.01.2018 konajúci súd vyhovel a určil nový termín pojednávania na deň 22.02.2018. Medzičasom bolo súdu doručené vyjadrenie otca k návrhu a dňa 09.02.2018 došla do spisu opätovná žiadosť právnej zástupkyne o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania s ospravedlnením neúčasti

otca na pojednávaní pre jeho nesúhlas zúčastniť sa pojednávania bez jej prítomnosti, a to ani v prítomnosti substitučného zástupcu. Uvedené tvrdenie právnej zástupkyne otca sa však nezakladá na pravde, čomu nasvedčuje aj obsah plnomocenstva zo dňa 19.01.2018, ktoré jej otec udelil na zastupovanie v tomto konaní. V ňom otec výslovne prehlásil, že súhlasí so zastupovaním advokátky podľa § 16 zákona o advokácii (č.l. 203 spisu). Z obsahu spisového materiálu tiež vyplýva, že predvolanie na pojednávanie konané dňa 22.02.2018 prevzala právna zástupkyňa otca Mgr. P. P. dňa 29.01.2018 a otec dňa 01.02.2018. Predvolanie na pojednávanie vo veci vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda sp. zn. 10P/7/2018 bolo súdnou kanceláriou vyhotovené až dňa 30.01.2018, pričom predvolanie naň prevzala Mgr. P. neskôr (konkrétne dňa 31.01.2018 - pozri úradný záznam na č.l. 214 spisu), ako predvolanie vo veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 21P/29/2017. Ak teda okresný súd za popísanej situácie žiadosti právnej zástupkyne otca o odročenie pojednávania nevyhovel, a túto skutočnosť právnej zástupkyne oznámil dňa 15.02.2018, (o čom svedčí úradný záznam na č.l. 214 spisu), postupoval správne a v súlade s ust. § 183 ods. 4 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, ak vec prejednal v neprítomnosti otca a jeho právnej zástupkyne. Otec mal teda o termíne pojednávania vedomosť. Zároveň bolo povinnosťou jeho právnej zástupkyne upovedomiť ho o spôsobe vybavenia žiadosti o odročenie pojednávania súdom. Otcovi preto nič nebránilo, aby sa na uvedené pojednávanie dostavil, k veci sa osobne vyjadril a predložil súdu dôkazy. Účasť na pojednávaní súdu je právom, ktoré v prejednávanej veci otcom a jeho právnu zástupkyňou nebolo využitú. Súčasne v tejto veci neexistoval (iný) dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/1993). Ustanovenie § 183 CSP (v spojení s § 2 ods. 1 CMP) umožňuje súdu zvážiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Iné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Ak následne okresný súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca a jeho právnej zástupkyne, jeho procesný postup bol správny a v súlade s ust. § 183 CSP a § 157 CSP. Takýto jeho postup nie je preto možné považovať za porušenie práva otca na spravodlivý proces. Otec sa k veci písomne vyjadril, a preto neobstojí ani jeho tvrdenie o tom, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal len z tvrdení matky.

34. Ani námietka otca, že v súdnej veci súd prvej inštancie nedostatočne zisťoval príjem matky nie je dôvodná. Z ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva obom rodičom dieťaťa zákonná vyživovacia povinnosť. Súd v konaní o zvýšení výživného jednému z rodičov (otcovi) osobitne skúma predpoklady pre takéto rozhodnutie medzi účastníkmi právneho vzťahu, t.j. medzi otcom ako osobou povinnou poskytovať výživné a maloletým dieťaťom ako oprávnenej osoby z výživného. Preto ťažisko dokazovania je zamerané na schopnosti a možnosti povinnej osoby a odôvodnené potreby oprávnenej osoby, ktorého výsledok zhodnotenia sa premietne do výšky uloženej vyživovacej povinnosti. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že matka je zamestnaná, dosahuje primeraný príjem, zabezpečuje všetky základné potreby mal. dieťaťa spojené s bývaním a dlhodobou osobnou starostlivosťou, čo otec ani nenamietal, teda zodpovedne si plní vyživovaciu povinnosť k maloletej K.. Ako už konštatoval odvolací súd v bode 27. tohto rozhodnutia, otec sa nemôže spoliehať na to, že matka bude v plnej miere zabezpečovať výživu dcéry a on sa vzhľadom na príjem matky nebude podieľať na zvýšených nákladoch na výživu svojej dcéry. Zároveň netreba opomíňať fakt, matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plní i výkonom osobnej starostlivosti a uspokojovaním jeho bytovej potreby (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine).

35. Otec však vo svojom opravnom prostriedku dôvodne namietal, že okresný súd procesne pochybil, keď sa nijakým spôsobom nevysporiadal s jeho návrhom na vykonanie výsluchu svedkyne D. C..

36. Krajský súd zdôrazňuje, že konanie na súde prvej inštancie a na odvolacom súde tvorí jeden celok. Z daného faktu vychádza tak Európsky súd pre ľudské práva, ako aj Ústavný súd SR pri zaujímaní stanoviska, či postupom súdu v konkrétnej veci došlo k odňatiu možnosti účastníkovi/ strane konať pred súdom/bolo mu odopreté právo na súdnu ochranu. Inými slovami, odvolací súd je oprávnený korigovať určité nedôslednosti v postupe a v rozhodnutí súdu prvej inštancie bez toho, aby prvoinštančné rozhodnutie muselo byť zrušené. Uvedené zodpovedá i právnej konštrukcii civilného sporového odvolacieho konania, ktoré nie je budované na kasačnom princípe (na rozdiel napríklad od konania v správnom súdnictve).

37. Intenzitu zásahu spôsobilú prívodiť porušenie ústavných/základných práv dosahuje len odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré neuvádza žiadnu argumentáciu, prípadne také, ktorého dôvody sú zjavné

protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, alebo ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (I. ÚS 344/10, III. ÚS 305/08).

38. S prihliadnutím na skutočnosti, ktoré chcel otec výsluchom svedkyne D. C. preukázať, (keď označená svedkyňa sa mala vyjadriť k jeho vzťahu s dcérou), uvedené procesné pochybenie súdu prvej inštancie je bez akéhokoľvek vplyvu na rozhodnutie súdu o zvýšení výživného prejednávanej veci. Hoci stav, keď sú vzťahy medzi rodičmi a deťmi konfliktné, nie je žiaduci, samotná kvalita týchto vzťahov, či neplnenie informačnej povinnosti matky vo vzťahu k otcovi ohľadne ich dcéry, nie je relevantným dôvodom, ktorý by mal vplyv na trvanie a výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletej K.. V danej súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že obidvaja rodičia sú povinní prekonať vzájomnú averziu a v záujme zdravého vývoja maloletého dieťaťa je nevyhnutné, aby si vybudovali korektné vzťahy, ktoré budú viesť k realizácii práva otca stýkať sa s dieťaťom, ktoré aktuálne nemá zverenú do výchovy a tak obnovili vzájomnú dôveru vo vzájomných vzťahoch. Vzhľadom na aktuálne štádium konania je vyššie uvedený postup (vrátane odstránenia predmetnej nedôslednosti prvoinštančného súdu „doplnením“ odôvodnenia v rámci rozhodnutia odvolacieho súdu), postupom primeraným, ktorým krajský súd dostatočným spôsobom skorigoval nedôslednosti v rozhodnutí súdu prvej inštancie bez toho, aby pristúpil k zrušeniu prvoinštančného rozhodnutia.

39. O nároku na náhradu a o výške trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) rozhodol krajský súd podľa § 58 CMP s použitím § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 2 CSP, tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, keďže ani jeden z nich nepodal takýto procesný návrh.

40. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.